

Sygn. akt III AUa 196/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Romana Mrotek
Sędziowie:	SSA Urszula Iwanowska SSO del. Beata Górka (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015 r. w Szczecinie

sprawy K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział wG.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 18 grudnia 2014 r. sygn. akt VI U 522/14

zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego z dnia 20 maja 2014r. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu K. K. prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy przyjęciu wskaźnika roku 1974 na 131,90% od 1 kwietnia 2014r.

SSA Urszula Iwanowska SSA Romana Mrotek SSO del. Beata Górka

Sygn. akt. III AUa 196/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 maja 2014 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił przeliczenia podstawy wymiaru emerytury w myśl art. 110 oraz art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W ocenie organu rentowego K. K. nie ma prawa do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru, ponieważ nowo obliczone wskaźniki wysokości podstawy wymiaru są niższe od dotychczas przyjętego wskaźnika do ustalenia wysokości świadczenia.

Odwołanie od powyższej decyzji z dnia 29 maja 2014 r. złożył ubezpieczony, zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia wniosku przez ZUS. Zaskarżonej decyzji zarzucił błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez niewłaściwe obliczenie wskaźnika podstawy wymiaru za rok 1974.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 26 czerwca 2014 r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania ubezpieczonego, powtarzając argumenty zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Ponadto wskazał, że nie jest możliwe przeliczenie wskaźnika podstawy wymiaru za rok 1974 w sposób zaproponowany przez skarżącego.

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 20 maja 2014 r. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu K. K. prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy przyjęciu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 92,83% od dnia 1 kwietnia 2014 roku.

Sąd I instancji wydał rozstrzygnięcie w oparciu i następująco ustalony stan faktyczny i rozważania prawne.

Ubezpieczony K. K. urodził się (...) Od (...) r. pobiera emeryturę. Decyzją z dnia 17 maja 2011 r. organ rentowy przeliczył emeryturę z 20 lat ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru emerytury w wysokości 87,5%. Dnia 2 kwietnia 2014 r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury z ujęciem podstawy wymiaru składek za rok 1974 i 2009. Organ rentowy ustalił, że wskaźnik dla roku 1974 wynosi 35,67%. Do obliczeń przyjął wysokość otrzymanego zasiłku chorobowego w tym roku, uzupełniając resztę okresu płacą minimalną za rok 1974. Zakwestionował niewiarygodną kserokopię karty wynagrodzeń za nieokreślony rok, na którą powoływał się skarżący.

Sąd Okręgowy zobowiązał organ rentowy do przedstawienia hipotetycznego wyliczenia emerytury ubezpieczonego z przyjęciem za rok 1974 wynagrodzeń będących podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wynikających z kopii karty wynagrodzeń. Pozwany obliczył, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonego w roku 1974 wyniosła 50.412 zł, co spowodowało wzrost wskaźnika z 35,67% do 131,90%.

Następnie, decyzją z dnia 18 listopada 2014 r. pozwany przeliczył podstawę wymiaru emerytury ubezpieczonego na podstawie art. 111 ustawy emerytalnej. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 89,30%. W związku z powyższym, za najkorzystniejszy wariant obliczenia emerytury ubezpieczonego uznane zostało wyliczenie z 20 lat kalendarzowych ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru w wysokości 92,83%.

Sąd Okręgowy wskazał, że przepis art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi, że wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Sąd I instancji zaznaczył, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy K. K. spełnia warunki do ponownego obliczenia podstawy wymiaru świadczenia na podstawie art. 110 ust. 1 ustawy emerytalnej. Ubezpieczony winien udowodnić okresy ubezpieczenia odbyte przed przyznaniem świadczenia, jak i po tym czasie oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyższy od poprzednio obliczonego. W ocenie Sądu Okręgowego, ubezpieczony wszystkie warunki spełnił.

Sąd I instancji uznał, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, że dokumenty świadczące o wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za rok 1974 są wiarygodne i wiążą organ rentowy. Na podstawie karty wynagrodzeń pozwany wyliczył wskaźnik roku 1974 na 131,90 %, a ubezpieczony do tego wyliczenia nie wniósł zarzutów.

To ustalenie pozwoliło na przyjęcie wynagrodzenia za rok 1974 oraz rok 2009 (po przyznaniu świadczenia) do ponownego obliczenia emerytury K. K.. Wskaźniki pozostałych najkorzystniejszych lat wybranych z 20 lat nie były między stronami sporne. Ich suma wyniosła 1.856,68 (z rokiem 1974), a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 92,83% (1.856,68: 20).

Z uwagi na to, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przedstawia wielkość wyższą od poprzednio obliczonego Sąd Okręgowy uznał, że również i ta przesłanka do ponownego obliczenia emerytury na podstawie art. 110 ust. 1 ustawy emerytalnej została spełniona. Mając powyższe na uwadze sąd zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie 477¹⁴§2 k.p.c. i przyznał ubezpieczonemu prawo do przeliczenia emerytury od pierwszego dnia miesiąca, w którym został złożony wniosek tj. 1 kwietnia 2014 r. na podstawie art. 110 ust.1 ustawy emerytalnej ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru w wysokości 92,83%.

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się pozwany i w dniu 29 lutego 2015 r. wniósł apelację. Zaskarżył rozstrzygnięcie w całości i zarzucił mu błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie do ponownego przeliczenia wysokość emerytury ubezpieczonego dowodu w postaci dokumentu Rp-7 z dnia 27 sierpnia 2014 r., który nie był przedmiotem oceny organu rentowego przy wydawaniu zaskarżonej przez ubezpieczonego decyzji z dnia 20 maja 2014 r. Dokument ten został przedłożony dopiero 5 listopada 2014 r. i w oparciu o jego treść organ rentowy dokonał przeliczenia świadczenia decyzją z dnia 18 listopada 2014 r. Ponadto, organ rentowy zarzucił naruszenie prawa materialnego – art. 133 w zw. z art. 116 i art. 129 ustawy emerytalnej, wskutek ich niewłaściwego zastosowania przez uwzględnienie przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury ubezpieczonego, ze skutkiem do dnia 1 kwietnia 2014 r. dowodu przedłożonego przez ubezpieczonego organowi rentowemu w dniu 5 listopada 2014 r.

Mając na uwadze powyższe, pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę wyroku w całości i oddalenie odwołania K. K..

W odpowiedzi na apelację z dnia 23 lutego 2015 r. ubezpieczony wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie.

Słusznie apelujący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych Sądu Okręgowego przez przyjęcie do ponownego przeliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego dowodu w postaci dokumentu Rp-7 z dnia 27 sierpnia 2014 r., który nie był przedmiotem oceny organu rentowego przy wydawaniu zaskarżonej przez ubezpieczonego decyzji z dnia 20 maja 2014 r.

W orzecznictwie ukształtowany został pogląd, że treść decyzji, od której wniesiono odwołanie wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., sygn. akt II UZ 52/99, OSN 2000, Nr 5, poz. 601, Lex nr 40789, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 1999 r., sygn. akt II UKN 204/99, OSN 2001, Nr 5, poz. 169). Tożsame stanowisko zajął Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 7 kwietnia 2011 r. (I UK 357/10, Lex nr 863946), wskazując, iż sąd ubezpieczeń społecznych nie może wykroczyć poza przedmiot postępowania wyznaczony w pierwszym rzędzie przez przedmiot zaskarżonej decyzji, a następnie poza zakres odwołania od niej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 września 2010 r., II UK 15/10, Lex nr 667499). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ k.p.c., art. 477¹⁴ k.p.c. (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, Lex nr 583831). W wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r. (sygn. akt II UK 309/09, Lex nr 604210) Sąd Najwyższy stwierdził, że zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji (art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i art. 477 (14a) k.p.c.) w granicach jej treści i przedmiotu.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy K. K. spełnia warunki do ponownego obliczenia podstawy wymiaru świadczenia na podstawie art. 110 ust. 1 ustawy emerytalnej. Ubezpieczony winien udowodnić okresy ubezpieczenia odbyte przed przyznaniem świadczenia, jak i po tym czasie oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyższy od poprzednio obliczonego.

Sąd Apelacyjny zaznacza, że organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję z dnia 20 maja 2014 r. nie dysponował dowodem Rp-7 z dnia 27 sierpnia 2014 r., tym samym, okres zatrudnienia, którego dotyczy ten dokument nie powinien stanowić przedmiotu rozpoznania dla Sądu Okręgowego. Treść tego dokumentu nie była przedmiotem oceny organu rentowego przy wydawaniu zaskarżonej decyzji. Dowód ten został przedstwiony organowi rentowemu dopiero w dniu 5 listopada 2014 r..

Tym samym słuszny jest zarzut apelacyjny dotyczący naruszenia prawa materialnego – art. 133 w zw. z art. 116 i art. 129 ustawy emerytalnej, wskutek ich niewłaściwego zastosowania przez uwzględnienie przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury ubezpieczonego, ze skutkiem od dnia 1 kwietnia 2014 r., dowodu przedłożonego przez ubezpieczonego organowi rentowemu w dniu 5 listopada 2014 r.

Decyzja organu rentowego z dnia 18 listopada 2014 r., wydana na podstawie wniosku ubezpieczonego z dnia 5 listopada 2014 r., w której dokonano przeliczenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego nie może być przedmiotem analizy Sądu w postępowaniu z odwołania od decyzji z 20 maja 2015r., bowiem kwestia ta znajduje się poza granicami zaskarżenia. Uwzględnienie przez Sąd I instancji okresu zatrudnienia z roku 1982 jest zatem błędne i nie może stanowić podstawy do zmiany decyzji ZUS z dnia 20 maja 2014 r. poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy przyjęciu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 92,83% od dnia 1 kwietnia 2014 r..

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386§1 k.p.c. w zw. z art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego z dnia 20 maja 2014 r. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu K. K. prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy przyjęciu wskaźnika roku 1974 na 131,90% od 1 kwietnia 2014 r.

SSA Urszula Iwanowska SSA Romana Mrotek SSO del. Beata Górka